

Љиљана Бањанин Вукић

На клизавим сџазама рулеџа (Фрау Жижи)

У раскошној природи, на самој граници са Луксенбургом, уздизао се средњовековни замак, кога зуб времена није стигао да начне, јер су га неговали као драгуљ, ту на реци Мозел, која се мешкољила испод његових ногу. Његова раскош и отменост је била подигнута до те границе да су само виђени гости могли да га посеђују. Уколико би им остало нешто новца након маратонског обигравања рулета у луксузној коцкарници, чијем изазову је ретко ко могао да одоли, могли су ту и да преноће, што ни најмање није било јевтино. У том случају би сутра били први кад се столови отворе за игру у раним поподневним сатима, што пружа мало више могућности за Сређу, а и крупјери су „свежи“, па „лепше“ бацају куглу, како то стари искусни коцкари знају да „објасне“. Сав новац који се окретао по столовима одлазио је добрим делом за одржавање замка, који је својом тајанственешћу, магично привлачио све коцкаре не само из Немачке, већ и из других земаља.

Од када се прочуло да је Пехтер, тј. закупник целог објекта наше горе

лист, који се додуше издавао за Хрвата, иако је био родом из неког шумадијског села крај Крагујевца, могли су се ту виђати и наши земљаци, наравно само они ретки, који су знали за ово чаробно место, и имали повеће цепове. Њима је газда указивао гостопримство са балканским шармом, и објашњавао да то што није баш „њихов“, то је ради осталих гостију који се боље осећају, наравно и сугурније...

Велики кристални лустери спуштали су се скоро до подова а скупочени теписи и плишом обложени зидови, пригушивали сваки звук. Над салом се извијала у елегантном луку тераса, са које се пружао целокупан поглед над столовима на којима се распињала СРЕЂА уз убрзане откуцаје срца у ритму звецкања кугле... У тренуцима предаха, што због срца а што због празног џепа, многи су се радо одмарали на овом „видиковцу“. Пијуцкајући шампањац, дискутовали о своме СИСТЕМУ који замало није добио, а ДОБИЋЕ. То су углавном користили да од некога коме још џепови нису били потпуно празни, позајме новац, и сјуре

се доле у салу да не пропусте НАЈ-БОЉЕ бацање кугле.

Наслоњена на ивицу терасе са чашом у руци и ноншалантно пребаченим свиленим шалом преко обних рамена, госпођа Жижи је погледом тражила свога великог пријатеља и још већег коцкара, доктора званог Доца. Он је био стални и врло цењени гост, који јој је понекад давао Стручне савете, где да стави новац, да ли на Малу или Велику серију или пак на Шевалтј. између два броја. Имала је додуше она огромно искуство али је Доцу радо слушала. Како год окренеш, Он некако најдуже остаје крај столова и неким својим СИСТЕМОМ добија, а када губи то сви знају, јер ни дебели зидови не могу да пригуше његов темперамент. Додуше често јој је пријатељски саветовао да се мане ћорави посла, ту се још нико није обогатио, имала је она ту ДЕБЕЛОГ искуства, а било би добро да причува тог садашњег мужа, осим ако није решила да му дође главе, тада би било најбоље да га стави на промају па да се после Слатко изигра... знао је у шали да јој добаца.

Знала је она то, али њену страст према игри није могао да закочи нико, па ни њен муж, који јој ето, сада седи иза леђа и гледа неку утакмицу, а једним оком прати да му она не СКЛИЗНЕ у доње просторије. Када је видео да вечерас стално губи, одвукао ју је на Видиковац и забранио да одлази доле. – Е, Он ће да ми забрани!. Није него. Није то могао ни мој први муж, Бог да му душу прости! Био је много добар човек. – присећала се госпођа Живка, звана Жижи, која је напетом посматрала окретање кугли доле у сали и

повремено давала знаке Доци, шта да одигра за њу, пазећи ипак да јој муж не завири преко рамена. Ко хоће да има лепу жену, мора нешто и да претрпигласно је промрљала, сећајући се времена када су се многи мушкарци трудили да придобију њену наклоност.

Била је некад млада, складно округла тамо где треба и где су се мушки погледи најчешће задржавали. Црна, дуга коса уоквиравала је њено по мало бледо и лепо лице, на коме су враголасто севала два црна ока, што је повећавало њену сличност са популарном италијанском глумицом, чији је лик пунио биоскопске сале у то доба. На својим првим корацима и изазовима живота, знала је то добро да искористи.

Када је пре десетак година законачила у Немачку, већ се „назирао“ њен порок, јер је играла покер боље од многих београдских дама, које су њу, „сељачко дериште“, како су је из милошти звале, радо имале за партнера. Када ју је Клемпа позвао да „види Свет“ и да свој „дар“ тамо уновчи, није много размишљала јер је знала да ће тамо лако и од њега да се откачи и нађе неког који јој доликује. Први који ју је позвао за сто у ресторану где је радила, био је Шваба који је редовно долазио на ручак, а о коме је брзо сазнала да живи сам и да поседује неке силне куће и станове, што је њену симпатију према њему само појачало. Убрзо ју је одвео на излет у Шварцвалд, у своју ловачку кућу, где се љубав одмах разбуктала. Испочетка је и он радо одлазио у казина и уживао у њеном малом пороку и страстима, које није могла да заобиђе, ни у приватном животу. Приметио је врло касно да ће

га његова Ђина довести до просјачког штапа. Није имао шта да јој остави када је једног јутра закорачио преко оградe моста. Остао јој је имиџ велике госпође са педигреом...

Доца је подигао поглед према њој и климнуо главом, што је био знак да је нешто добила, па му је укрстивши прсте на десној руци, дала на знаје да све то стави на број 7, који је био њен фаворит. Осмех јој је прелетео преко лица, задовољно је сркнула шампањац, и загризла неку грицкалицу са сточића, крај којег је седео њен муж, и како јој се чинило, задубљено пратио утакмицу, што је био добар знак. Вратила се на своје место одакле је боље могла да прати ситуацију доле.

Одмах после смрти свога мужа схватила је да Сама неће моћи дуго. Рачуни су се гомилали из дана у дан, а ни они у коцкарницама нису више били љубазни као некада. Додуше, давали су јој повећи кредит, али су њихови погледи одавали много више, шта мисле о њој. Решила је зато да хитно нађе мужа, наравно, не било каквог. Сетила се куда одлазе и на шта троше новац они који га имају на претек. И она је некада куповала којекакве глупости које јој нису биле потребне, па данас не зна шта ће са њима.

Недалеко од куће у којој је становала и коју није хтела из сентименталних разлога да напусти иако је била под хипотеком, налазила се једна продавница оријенталних тепиха, у коју су долазили само имућни купци. То јој је здрав разум тада говорио и данас када се тога сети, сматра да је била генијална...

Тај што јој сада седи иза леђа, био је стална муштерија, колекционар, а њена љубав према теписима те врсте управо је дошла, у право време, до правог процвата. Није могао да одоли њеном „стручном“ познавању уметничке израде таквих „ћилима“, – па завиривала је својој нани преко рамена када јој је ткала „мираз“, што се сада у овој ситуацији показало од велике користи.

Господин Клаус, одмах ју је позвао на вечеру а већ сутрадан су били испред матичара. То у Швапској иде брзо, кад је Љубав у питању. Он је поседовао предузеће, које се бавило Чистоћом, оном на далеко чувеном. Његови људи су, одржавајући бирое, хотеле и поједине јавне зграде у беспрекорном стању, доносили свакодневно добру зараду. Како је љубав госпође Жижи била у сваком погледу Заразна, убрзо се и господин Клаус нашао на клизавим стазама рулета, само што је његова пословна опрезност била далеко буднија и искуснија од њене. Често су се свађали, поготово када би дневни пазар његових људи нестајао са зелене чоје, а знао је да прелази и преко педесет хиљада марака, тада би његов ауторитет долазио до пуног изражаја, као што је то био и данас случај.

Доца је погледао према њој, слегнуо раменима и раширио прсте, што је био знак да јој је седмица, прогутала „сићу“ која је и овако била имагинарна цифра, бар што се ове вечери тиче.

Сунце је гребуцкало по прозорима, покушавајући да продре у собу, у којој је и без њега све већ одавно блистало. Бели затегнути чаршави, јастуци у облику шкољки на којима су се одмарале

уредно почешљане главе и под који је кристално узвраћао пољупце сваком сунчевом зраку. Пробуђено цвеће својом свежином испуњавало је собу, радујући се још једном дану живота.

Лагано је отворила очи и угледала мрежу испреплетаних сенки изнад своје главе, која је клизила према њој. Нагло се усправила и тиме разбила тишину, која је до тада владала у соби, зачуђено и по мало уплашено покушавала је да одгонете где се налази, коју је овде довео, зашто је ту. Гомила питања без одговора, наврла је у њену главу као талас плиме који прети да је прогута. Поново је затворила очи, покушавајући да среди своје мисли.

Није приметила када је Клаус нестао са „видиковца“ оне ноћи, јер када се упутила у таолет, сећа се да се више није враћала горе, већ да се придружила Доци у сали. Те ноћи било је све узбудљиво. Кугле су скакутале ко луде по рулету, падале чак и добро што се ње тиче, али је ипак на крају позајмила новац од некога, не сећа се више ни како је тај изгледао, да би платила такси до куће.

У кући је владала пријатна тишина и била је срећна да Клаус спава и не поставља јој глупа питања. Да, сада се сећа. Не зна колико је било сати када се пробудила и по обичају пребацила руку на његов јастук како би га повукла за уво да га пробуди, што је био израз њене посебне нежности. Уместо увцета, комадић папира јој се нађе између прстију. Скочила је и подигла ролетне. Предосећајући нешто необично, колена су почела да јој клецају док је тражила наочаре у торбици, а талас топлоте сливао низ бутине. Руке

су јој лагано подрхтавале док је читала писмо, враћајући се по неколико пута на исте реченице, у којима је обавештава да јој даје три недеље да напусти њихову, тј. његову кућу, јер је нашао нову сапутницу, за коју се дубоко нада да га неће увлачити у пропаст. Писмо је било на најквалитетнијем папиру његове фирме са меморандумом, чак је ударио и печат, што је целој ствари давало посебну важност.

– Ђубре једно швапско! – оте јој се први епитет, да би из њених прекрасних усташаца, покуљала бујица домаћих глагола, у којима су се поред његове мајке, спомињале све дроце немачке, и оне из белог света, као и Хитлер, који га је томе научио! – Мајмун један, не може да издржава једну даму, као што сам ја! – цедила је кроз зубе, шутирајући и разбијајући све што јој је стајало на путу. Не зна колико је још беснела, али зна да је дохватила прву боцу пића и изручила на његов омиљен свилени персиски тепих, који се налазио испред његове фотеле, у којој је имао обичај да се после устајања протеже и босим ногама га милује... Шта је после било, зашто је сада у овој болничкој соби, није могла да се сети.

Није ни приметила да се позамамна фигура медецинске сестре одлучним корацима приближава њеном кревету, док није стала изнад њене главе заклањајући оне упорне зраке сунца. Наглим трзајем, задигла је чаршав откривајући све њене чари, како би јој зарила повећу инекцију у један од њених најатрактивнијих делова тела који се није много мењао свих протеклих година. – Шта то радите, ко вам даје право да ме ту бодете? – успела је

да на „време“ врисне, али игла је већ дубоко била тамо где треба.

– Ђути, кобило једна – зачу она на матерњем језику – Довели су те овде да ти спасавају живот, а ја би, такве дроље размажене, оставила на улици да цркну, кад су могле да проћердају толики новац, крваво зараћен! – ту наша земљакиња извади марамицу из џепа па плуцну у њу, мада би јој било слађе да је могла на под, да покаже како јој се гаде такве ДАМЕ, и жустрим кораком напусти просторију. Шокирана овим речима Фрау Жижи, навуче покривач преко главе, покушавајући да растумачи шта је та Жен-турача хтела да јој саопшти...

Долазак лекара био јој је много пријатнији, чак му је упутила и једа осмех, кад јој је ставио руку на чело. Певајућим гласом упитао ју је како је спавала и да ли се сећа како је код њих дошла. Пошто је одмахнула главом, ставио је њену руку у своју, што је био добар знак, и испричао јој да су је нашли полумртву на улици испред једне виле, претпоставља њене, и то у спаваћици у сред поднева. Морао је да јој испере стомак у коме су поред велике количине алкохола, биле и таблете за спавање. Ту је он нежно поглади по руци, рекавши да би била права штета да таква лепотица у цвету младости напусти овај свет који јој се несребично пружа. Извади неко марамче, обриса наочаре и упре свој водњикави поглед у њено попрсје. То је био довољан знак да се Жижи промешкољи у кревету и обећа Чика доктору, да то неће никада, никада више да покуша, поготово ако је он буде и даље тако храбрио

На крају крајева, доктори добро зарађују, имају и приватну праксу, не видиш их по цео дан а по некада и ноћ, што уопште није лоше. Уосталом оно Швапско Ђубре јој је јасно и то писмено дало на знање да напусти кућу. – Е, па мој Клаусе тек ћемо се потерати, кад објавим све твоје пословне малверзације за које ниси плаћао порез, па за оне прошверцоване ћилиме из Индије и Либана, па „словни рачуни“ кад си путовао и банчио по свету, коцкао се, додуше ја нешто више, али нема везе, ја сам ти била жена, и то верна жена! – Ту фрау Жижи извади огледалце, напући уста и намаза их јарко црвеним кармином, облизавши их неколико пута, задовољно се намести на јастук, упутивши заводнички поглед према вратима кроз која је изклизнула њена нова симпатија.

БЕЛЕШКА О ПИСЦУ

Професор, приповедач, публициста, драматург и песник, Љиљана Бањанин Вукић, рођена је у Београду. Дипломирала је енглески језик и књижевност, и већи део радног века провела у Немачкој као просветни радник, прво у Немачкој школи, а потом као оснивач допунске наставе за српску децу. Отворила је више школских седишта, на територији Офенбаха. Оснивач је Југословенског центра 1977. године у Немачкој, као и Удружења просветних радника, са циљем заштите права наших учитеља и професора. Годинама је била извештач о културним збивањима у Немачкој, за Први програм Радио Београда. Била је борац против асимилације наших сународника и организовала је митинге са

интелектуалцима Немачке, против НАТО агресије на нашу земљу. Оснивач је књижевне радионице у Франкфурту 1987. године и била је њен редовни председник. Своје радове штампала је у бројним листовима и часописима у Немачкој, Аустрији и САД. Песме и приче су јој преведене на енглески и немачки језик.

Објавила је следеће књиге: *Предали сна*, Франкфурт 1989, *Сирела њредака*, Београд 1993, *Пуљољак на длану*, Горњи Милановац 1995, *Чаробни свећ деишњсџва*, Горњи Милановац 1996, *Лука њоред њуџа*, Београд 2002, *Усџињање Месечевим зраком*, Младеновац 2009, *Последњи њовраџак*, Београд 2004, *Вечерњи за Белџрад* 2010.

